

achterblijver vragen op over de RES die niet kunnen wachten? Mail dan naar info@resachterhoek.nl daar zit altijd iemand die kan helpen bij het vinden van een antwoord.

Vanaf 17 augustus is programmaleider Frank Duenk weer aanwezig en vanaf 31 augustus is het hele kernteam weer op volle sterkte.

Ik wens iedereen namens het hele kernteam RES een heel fijne vakantie!

Hartelijke groet,

[REDACTED]
Regionale Energiestrategie (RES) Achterhoek
(gedetacheerd vanuit gemeente Doetinchem)

[REDACTED]
www.res-achterhoek.nl

© Gemeente Doetinchem Door de risico's van elektronische communicatie, kunnen er vertragingen, gebreken of andere onvolkomenheden optreden in het e-mailverkeer. Daarom is alle informatie in dit bericht niet bindend. De gemeente Doetinchem gebruikt e-mail niet voor het aangaan van verplichtingen of rechtsbetrekkingen. Aan persoonlijke opvattingen van medewerkers kunnen geen rechten worden ontleend. Binnenkomende berichten met spam of virussen worden zonder tegenbericht aan de verzender verwijderd. Gemeente Doetinchem, Postbus 9020, 7000 HA Doetinchem, telefoon +31 (0) 314-377377, telefax +31 (0) 314-343437. (Disclaimer110117)

Strategiesessie RES Achterhoek:

Verslag van de bijeenkomst met portefeuillehouders Ruimtelijke ordening en Duurzaamheid en bestuurders en vertegenwoordigers van het Waterschap Rijn en IJssel, Liander en de provincie Gelderland.

Datum sessie: 1 juli 2020

Datum verslag: 7 juli 2020

Status: Concept

Verslag per programmaonderdeel

Aftrap

Een warm welkom door Frans, onder het genot van een kop koffie en een taartje blikt hij even terug op het proces Van de Concept-RES en kijkt hij vooruit op het proces richting RES 1.0.

RES Drenthe

_____ geeft een presentatie op hoe de concept RES in regio Drenthe tot stand is gekomen. De regio kent dezelfde uitdagingen als de Achterhoek. Het organisatieplaatje kent echter een veel uitgebreidere organogram. Met veel meer eigen mensen van gemeenten uit de regio wordt gewerkt aan de RES. Het bod in de RES Drenthe is een optelsom van de biedingen per gemeente, 3,45 TWh waarvan de helft op dak. In 10 van de 12 gemeenten is er door gemeenteraden besloten op de concept-RES. Dit had te maken met verschillen in getallen berekend door de RES werkgroep en de getallen van de netwerkbeheerder.

Richting RES 1.0 gaan ze alle belangen in beeld brengen. Elke stakeholder heeft weer andere dilemma's, criteria en belangen.

Statenvergadering Concept RES Achterhoek

_____ meldt dat gisteren in de Staten vergadering de Concept-RES Achterhoek is vastgesteld. Er komt een brief hierover richting Achterhoek. In die brief staat dat er een mooie bijdrage wordt geleverd aan Gelderland als geheel. De onderbouwing van het bod is nog onduidelijk. Hoe gaat de Achterhoek dit bod nu ook daadwerkelijk realiseren en hoe gaat de ruimtelijke landschappelijke inpassing nu plaatsvinden. Dit mede ingegeven omdat sommige gemeenten wind uitsluiten. Participatie blijft wat achter, ook al heeft in het RODE beleid daar wel participatie plaats gevonden. In andere regio's heeft de participatie digitaal doorgang gekregen, dat had hier ook kunnen gebeuren. GS heeft zorgen over de hoeveelheid zon-op-land en de werkcapaciteit. Daar moet aandacht voor komen.

Op weg naar RES 1.0

Frank Duenk licht toe dat er nog veel moet gebeuren richting RES 1.0 er moeten nog wel de nodige hobbels worden genomen. Middels stellingen gaan we een aantal van deze hobbels bespreken.

Verslag van de strategiediscussie

De strategiediscussie is gevoerd aan de hand van stellingen. De aanwezigen konden digitaal stemmen. De uitslagen zijn gebruikt voor een verdiepende discussie.

Dit deel van het verslag heeft twee subdelen:

1. Een samenvattende impressie van de discussie;
2. Een overzicht van de reacties van de deelnemers per stelling.

Algemene impressie van de discussie

Positie van de RES ten opzichte van het bestaande gemeentelijke beleid

De discussie startte met de vraag naar de verhouding van de RES, het traject om de RES op te stellen en de RES (het document zelf), met het vigerende Achterhoekse beleid: De Uitvoeringsagenda Energie Achterhoek en het ruimtelijke ordening en duurzame energie beleid, het RODE-beleid.

Twee stellingen 'De RES is een parallel traject naast het bestaande duurzaamheidsbeleid in de Achterhoek' en 'De RES is vooral een bundeling van bestaand gemeentelijk energiebeleid' leverden een stembeeld op waaruit de overwegende mening naar voren kwam dat de RES geen parallelle structuur is naast het bestaande beleid.

Het merendeel van de aanwezigen was, met uiteraard nuances, van mening dat de RES als een aanvulling, intensivering van het bestaande beleid moet worden gezien en dat op termijn een vorm van integratie van bestaand beleid en de aanpak en inhoudelijke resultaten van de RES is te overwegen.

Het overheersende geluid was daarnaast dat de RES, het beleidsdeel, niet zozeer is te zien als eenvoudige bundeling van het bestaande gemeentelijke beleid. Duidelijk naar voren kwam wel dat de ene gemeente al een concrete (ruimtelijke) invulling van het energiebeleid heeft uitgewerkt, terwijl een andere gemeente nog meer vrijheidsgraden daarin heeft. Daar waar de concrete invulling al bestaat, die met de nodige inzet tot stand is gekomen, overheerst de mening dat die invulling wel de inzet voor de RES moet zijn en vice versa.

De RES kan dus een plus betekenen ten opzicht van het huidige beleid, maar een plus die met omzichtigheid en 'gevoel voor de bal' is te benutten.

Dat de RES, het bijbehorende ruimtelijke analysetraject, een meerwaarde voor de Achterhoek heeft wordt in hoofdzaak erkend.

De aanwezigen waren alle voor een gedegen voortgang van het traject richting een RES 1.0, het genereren van inzicht in meerwaarden die voor de Achterhoek te realiseren zijn, door koppeling van de productie van duurzame energie aan de aanpak van ander vraagstukken en door inzicht te verkrijgen in de rol van het elektriciteitsnetwerk.

Doorgaan met dit traject dus, waaruit helder moet worden wat de meerwaarde is of kan zijn, en vooral welke bestuurlijke keuzes daarvoor ten behoeve van de RES 1.0 zijn te maken.

Geografisch schaalniveau en synergie door 'koppelkansen'

De discussie hierover werd aangezwengeld met de stellingen 'Met de RES streven we naar een planning op Achterhoekse schaal waarbij we in eerste instantie gemeentegrenzen wegdenken', 'In de RES streven we naar het behalen van synergie door te zoeken naar koppelkansen' en 'Het zoeken naar koppelkansen maakt het zoeken naar locaties voor energieproductie onnodig ingewikkeld'.

Het plannen op Achterhoekse schaal, dus gemeentegrenzen wegdenkend, werd in hoofdzaak ondersteund. De aanpak om op deze schaal te zoeken naar meerwaarde en synergie werd ook nadrukkelijk ondersteund. Het is juist op deze schaal dat meerwaarden het best kunnen worden gesignaleerd en waarschijnlijk ook benut, zo onderschreven een aantal aanwezigen. Doorgaan op die weg dus.

Doorgaan, maar wel met enige omzichtigheid. Uit het stemgedrag bleek dat men zich wel ongerust maakt rond de vraag of synergie' en 'integraliteit' het zoeken naar ruimte voor de productie van duurzame energie niet te moeilijk maakt. Het is dus zaak om kansen voor synergie globaal te verkennen, de haalbaarheid ervan in te schatten en pas dan vol in te zetten op haalbare ontwikkelingen. Inspanningen richten op kansrijke situaties en zeker niet gaan trekken aan een dood paard.

Inwonersparticipatie; het ligt genuanceerd

De discussie over inwoners participatie bij de opstelling van de RES werd ingeleid met de stellingen 'Er is in de Achterhoek al draagvlak voor de productie van duurzame energie', 'Participatie van inwoners in het kader van de RES heeft geen meerwaarde', 'Gemeenten gaan over bewonersparticipatie' en 'Inwonersparticipatie in het kader van de RES moet uitsluitend op lokaal schaalniveau plaatsvinden'.

Dat in de Achterhoek al draagvlak is voor productie van duurzame energie werd door de aanwezigen voorzichtig onderschreven; ja er is draagvlak voor het RODE-beleid, maar misschien erodeert dat draagvlak wel zodra concrete projectinitiatieven op de voorgrond treden. Lastig. Er zijn diverse projecten gerealiseerd waarbij er relatief weinig oppositie van inwoners was; er spelen nu initiatieven, voor wind maar ook voor zon, waarbij er evident sprake is van weerstand onder omwonenden.

Het bovenstaande, 'er is wel draagvlak', lijkt door te klinken in de tamelijk duidelijk overheersende mening dat participatie van inwoners in het RES-proces geen meerwaarde heeft. Sec, en uit de context gerukt, lijkt dit een stellingname die niet in deze tijd thuis hoort. De achtergrond, die onverbreekelijk bij deze stellingname hoort, is dat veel gemeenten buiten het RES-proces om, en al eerder in de tijd, een uitgebreid participatietraject met hun inwoners hebben doorlopen rond ruimtelijke aspecten van productie van duurzame energie. Ook onderschrijven de meeste aanwezigen dat inwonersparticipatie een zaak is van de gemeenten zelf, en niet van een projectorganisatie RES. Een duidelijke boodschap.

Duidelijk, of toch niet helemaal?

De meningen blijken egaal verdeeld rond de stelling dat inwonersparticipatie op lokaal schaalniveau zou moeten plaatsvinden. Dit duidt erop dat er wel begrip is voor het betrekken van inwoners bij het zoeken van meerwaarden en kansen voor synergie op Achterhoekse schaal. Thema's zijn dan vooralsnog wat abstracter en niet of minder specifiek gebonden aan het grondgebied van een gemeenten.

De aanpak voor de opstelling van de RES 1.0 kan dan zijn:

- Betrek inwoners wel (geef inwoners de gelegenheid betrokken te zijn) op het grotere geografische schaalniveau en rond de vooralsnog abstractere thema's. Krijgt men het gevoel overgeslagen te worden, dan is de weerstand gecreëerd; een weerstand die veelal juist bij gemeenten wordt overgebracht;
- Geef de leiding over het of en hoe over inwoners participatie direct door aan gemeenten daar waar het concreet en locatie-specifiek wordt;
- Faciliteer de gemeenten vanuit de RES-organisatie, daar waar de behoefte is, door tools voor vormgeving van participatie aan te reiken, maar vooral door het aanreiken van de kenboodschap over de RES en door het aanreiken van concrete inhoudelijke informatie zodat eenduidig over de RES wordt gecommuniceerd.

De RES ten opzichte van vigerend beleid

Dat de RES geen parallel traject naast het bestaande beleid is al eerder onderschreven: Maar gaat die RES nu het bestaande beleid 'zomaar' wijzigen? Met de stellingen *'Iedere gemeente levert naar rato een bijdrage in de energieproductie'*, *'Het RES-proces kan leiden tot nieuwe inzichten die ervoor zorgen dat kan worden afgeweken van het huidige gemeentelijke (RODE) beleid'* en *'De dominante factor voor keuzes voor de lokalisering van zonnevelden en windturbines is:*

- *Efficiënt benutten van het elektriciteitsnet;*
 - *Het maximaal benutten van koppelkansen;*
 - *Het zo min mogelijk aantasten van het Achterhoekse landschap';*
- is de discussie hierover getriggerd.

Waar het gaat om de vraag of iedere gemeente naar rato bijdraagt in de productie-doelstelling zijn de meningen redelijk verdeeld. Uit de discussie komt naar voren dat iedereen het principe wel onderschrijft maar dat men zich er niet op wil of kan vastleggen: "Ik kan niet garanderen dat de gemeentelijke doelstelling ruimtelijk haalbaar is"; "Ik weet zeker dat mijn gemeente dat niet kan zonder een onrealistische inzet van productie methoden"; "Wij zijn er al wel uit. We pakken het zo en zo aan, daarvoor is draagvlak, het is realistisch, we pakken het op!".

Ook kwam uit de discussie naar voren dat er veel wederzijdse good-will is en dat 'samen de schouders er onder' gedragen wordt. Een duidelijk optimistische sfeer dat het met elkaar voor elkaar komt.

De conclusie lijkt gerechtvaardigd dat de evenredige bijdrage van gemeente uitgangspunt is, maar dat 'schuiven' op basis van redelijkheid en wellicht van verdisconteren van voor- en nadelen op andere terreinen tussen gemeenten een haalbare optie is.

Afwijken van het RODE-beleid? De overwegende mening van de aanwezigen is dat dat

te overwegen zou zijn indien het RES-proces tot inzichten en achterliggende onderbouwing komt die tot betere resultaten leiden. Wel 'eerst zien dan geloven' wat een plausibele stellingname is. Ook een ferm 'nee': "We hebben ons beleid goed doordacht, er waren veel inspanningen mee gemoeid. Ik wil onze inwoners niet al snel wat anders voorschotelen'.

Duidelijk geen gelopen race.

Landschap op 1 met ruim 50% van de stemmen, dan koppelkansen (35%) en dan pas netwerk (11%) als dominante factor bij keuzes voor de lokalisering van zonnenvelden en windturbines. Landschap wordt dus van groot belang, van het meeste belang, geacht bij het komen tot ruimtelijke keuzes voor de productie van duurzame energie. Gezien de waarde van het landschap in de Achterhoek en het belang ervan voor de toeristische sector een logische keuze.

Maar ook de keuze om niet het netwerk hoog te waarderen bij de keuze voor de productie van duurzame energie is een bewuste. Weegt het netwerk zwaar mee, dan leidt dat tot clustering van bijvoorbeeld zonnenvelden langs dat netwerk, en met name de onderstations. Is een gemeente 'gezegend' met een goed netwerk of meerdere onderstations dan leidt dat tot een extra ruimtelijk druk.

In het RES-traject is het dus van groot belang om factoren / criteria op basis waarvan keuzes worden gemaakt expliciet te maken, draagvlak voor de inzet daarvan te verkrijgen en het keuze- / wegingsproces goed in te richten. En dit geheel is niet te benaderen als een technisch proces –we hebben onze systematiek en het 'algoritme bepaalt; input en voila output- maar als een deelbenadering naast een kwalitatieve bestuurlijke eindafweging.

De RES; wie stuurt?

Is een besluit over procesgang, inhoud en besluitvorming rond de RES nu een overheidsaangelegenheid, of toch ook een aangelegenheid van private partijen? Het stemgedrag neigt naar een lichte voorkeur voor een grotere rol van de overheid dan van private partijen. Een voorzichtige formulering inderdaad.

Uit de discussie komt naar voren dat men wel ziet dat een publiek-private samenwerking rond de RES voordelen biedt. Het wringt wat rond de besluitvorming, dat doen de overheden immers. Hoe dan recht te doen aan de inbreng van private partijen en hoe is de rol van de stuurgroep te zien?

De sturingsvraag lijkt te kunnen worden beantwoord door de stuurgroep RES te zien als een advies- / consultatie-orgaan in plaats van als een stuurgroep met doorzettingsmacht. De stuurgroep geeft adviezen die in goed overleg tussen private en overheidspartijen worden geformuleerd. De overheidspartijen spannen zich in die adviezen ter harte te nemen, maar behouden zich het recht voor te kiezen op basis van de hen toebedeelde bevoegdheden. Sterker; zij zijn daartoe gehouden. Deze constellatie is ook min of meer gebruikelijk in allerlei samenwerkingsprojecten. Door de rol van de stuurgroep expliciet door te nemen met de leden ervan de reikwijdte van de invloed van de stuurgroep goed af te bakenen is een werkbare samenwerking in de stuurgroep mogelijk.

Werkstructuur

Frank Duenk presenteert een voorstel voor een nieuwe werkstructuur. Hij geeft aan dat door de coronacrisis het proces niet zo ver gevorderd is als vooraf gehoopt. Er is een intensief werkproces nodig in het najaar van 2020, om tot concrete en gedragen inhoud van de RES te komen.

Frank introduceert een werkorganisatie met 4 werkgroepen (Ruimte, Elektriciteit, Participatie/Communicatie en Warmte).

Er is gevraagd of ook externe stakeholders in de werkgroepen kunnen plaatsvinden. Volgens Frank is dit zeker mogelijk. Er is gevraagd in hoeverre de ambtenaren die in de werkgroepen deelnemen worden betaald vanuit het RES-budget. Volgens Frank zijn er financiële middelen, maar moet worden bekeken in hoeverre dit mogelijk is.

Drenthe

REES

Regionale
Energie
Strategie

Drenthe

RES Regionale
Energie
Strategie

RES-regio Drenthe

Gemeentes

Aa en Hunze, Assen, Borger-Odoorn, Coevorden, De Wolden, Emmen, Hoogeveen, Meppel, Midden-Drenthe, Noordenveld, Tynaarlo, Westerveld.

Waterschappen

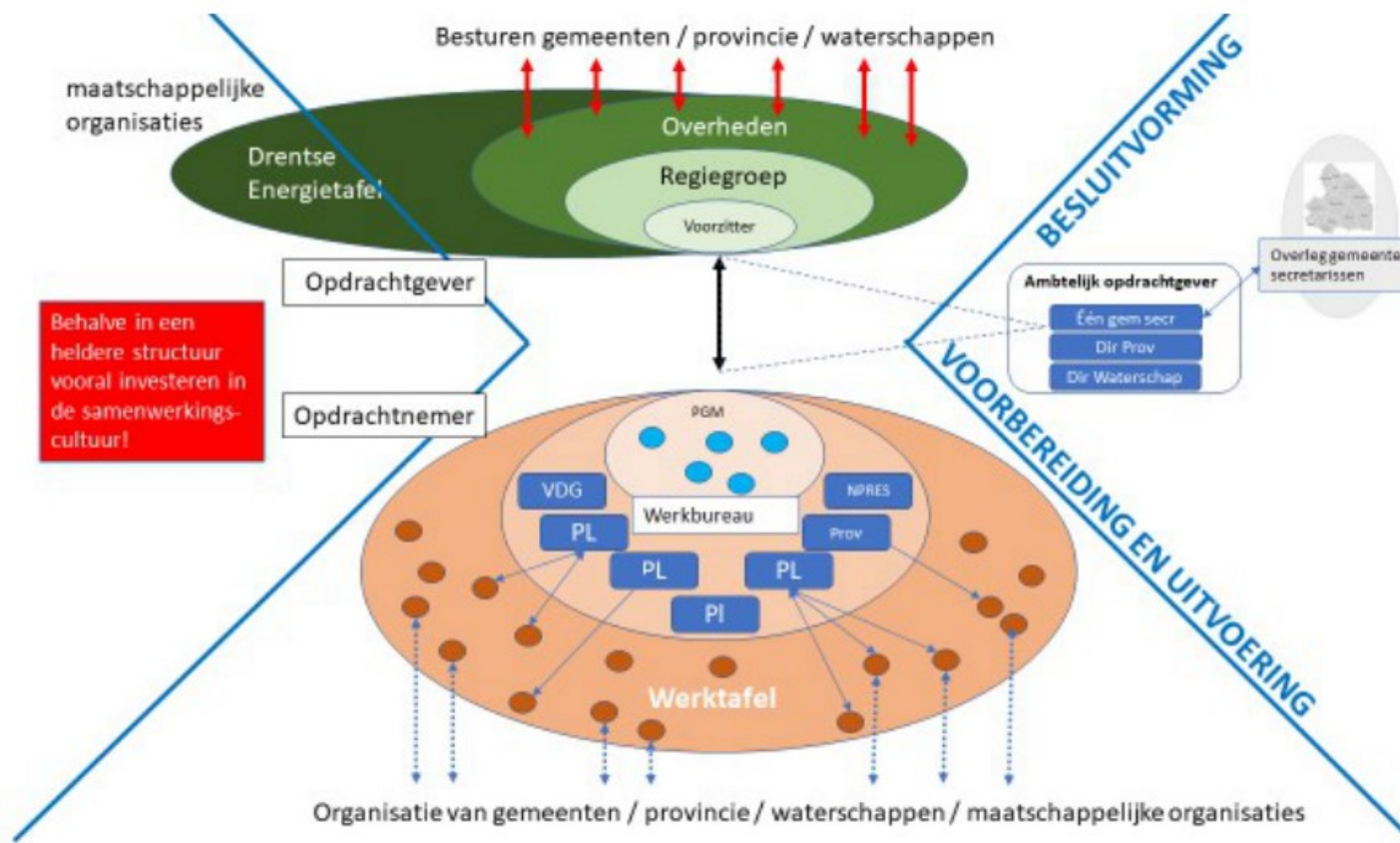
Hunze en Aa's, Vechstromen, Drents Overijsselse Delta, Noorderzijlvest.

Drenthe

RES Regionale
Energie
Strategie

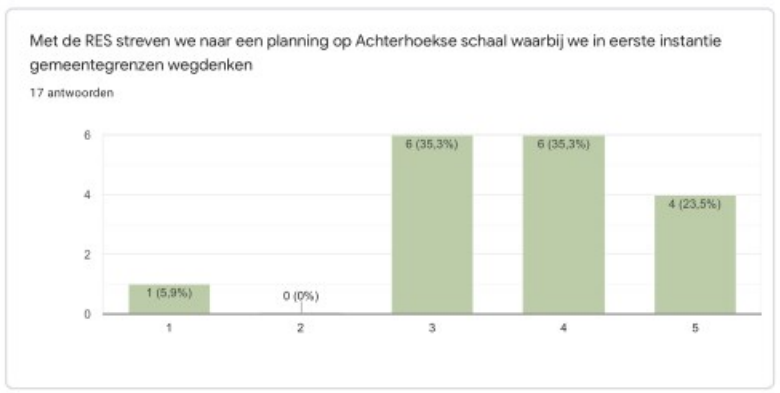
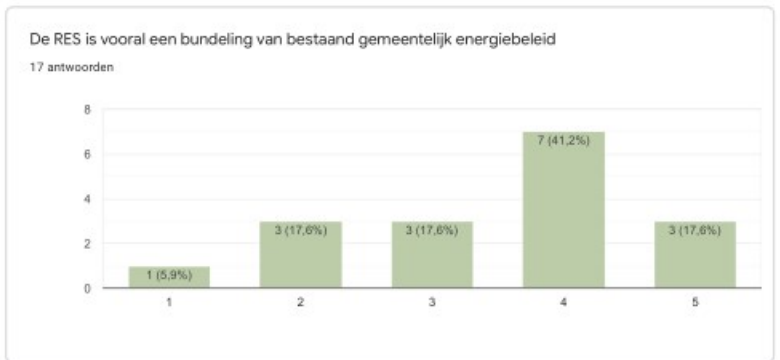
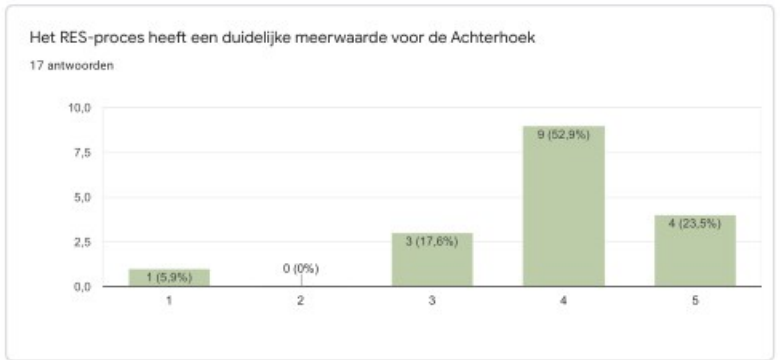
RES-regio Drenthe

17 antwoorden

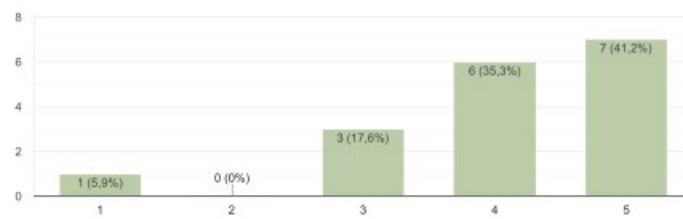
Accepteert antwoorden

Overzicht Vraag Individueel

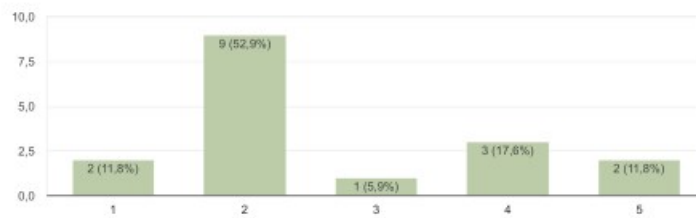
In de RES streven we naar het behalen van synergie door te zoeken naar koppelkansen

17 antwoorden

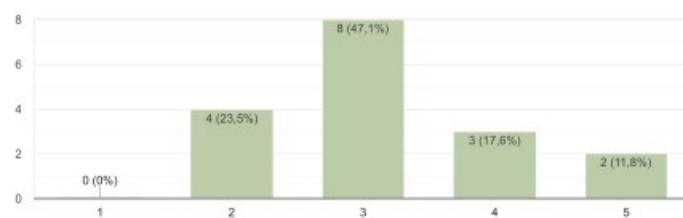
Het zoeken naar koppelkansen maakt het zoeken naar locaties voor energieproductie onnodig ingewikkeld

17 antwoorden

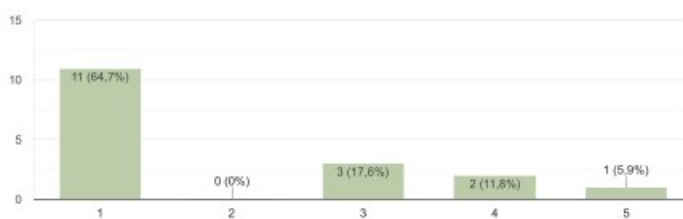
Er is in de Achterhoek al draagvlak voor de productie van duurzame energie

17 antwoorden

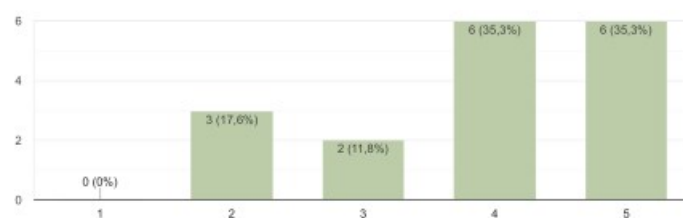
Participatie van inwoners in het kader van de RES heeft geen meerwaarde

17 antwoorden

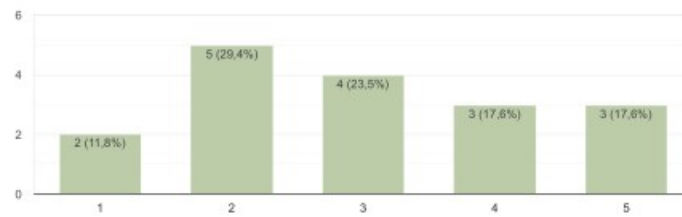
Gemeenten gaan over bewonersparticipatie

17 antwoorden

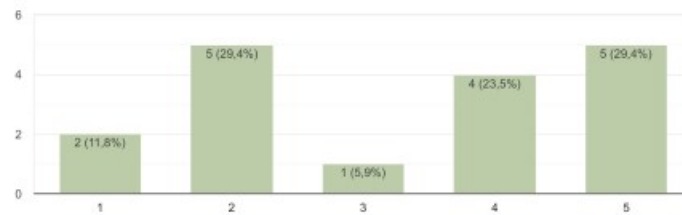
Bewonersparticipatie in het kader van de RES moet uitsluitend op lokaal schaalniveau plaatsvinden

17 antwoorden

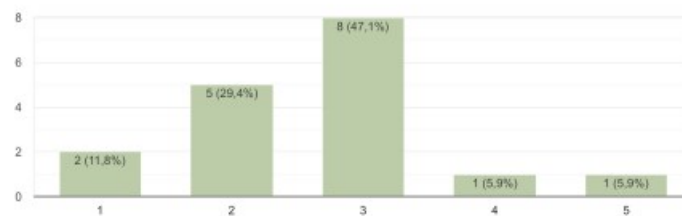
Iedere gemeente levert naar rato een bijdrage in de energieproductie

17 antwoorden

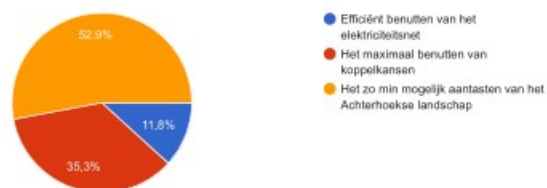
De RES is met name een overheidsproces, stakeholders worden geconsulteerd maar zitten niet aan het stuur

17 antwoorden

De dominante factor voor keuzes voor de lokalisering van zonnepanelen en windturbines is:

17 antwoorden

Het RES-proces kan leiden tot nieuwe inzichten die ervoor zorgen dat kan worden afgeweken van het huidige gemeentelijke (RODE) beleid.

17 antwoorden

